

Domaće vijesti

DRUGI REGIONALNI SKUP KOŽARA I OBUČARA – OBRAZOVANJE STRUČNIH KADROVA ZA PODRUČJE PROIZVODNJE KOŽE OBUĆE I GALANTERIJE

U Varaždinu, 28. svibnja 2015. godine, održan je **2. drugi regionalni skup kožara i obučara**. Tema je bila **obrazovanje stručnih kadrova za područje proizvodnje kožem obuće i galanterije**. Organizator skupa bila je Hrvatska gospodarska komora uz suorganizatora Hrvatskog društva kožara i obučara i pokrovitelja: Ministarstvo gospodarstva RH te medijskog pokrovitelja: Privredni HR. Nakon otvaranja i pozdravnih riječi izlanje o stanju i trendovima u kožarsko-prerađivačkoj industriji prikazali su: Mario Lešina, MIDAL d.o.o., Predsjednik Udruženja kožarsko-prerađivačke industrije, Jagoda Divić iz Hrvatske gospodarske komore, Milorad Vasiljević iz Privredne komore Srbije, Aleksandra Mihajlović Bijelić Komora Republika Srpska, Petra Prebil Bašin iz Gospodarske komore Slovenije, te Novak Boštjan iz tvrtka Alpina d.o.o. U drugom dijelu Skupa težište izlaganja bilo je na obrazovnom sustavu i povezivanju s gospodarstvom. Danijela Pustahija Musulin iz Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih izlagala je o Srednjoškolskom sustavu obrazovanja u sektoru kože u RH, Dražen Koščak, ravnatelj Srednje strukovne škole Varaždin predstavio je program obrazovanja ove strukovne škole. Živko Stjelja, ravnatelj Visoke škole strukovnih studija Beograd također je predstavio stanje u svojoj obrazovnoj instituciji. Dekanica Tekstilno-tehnološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu prof. Sandra Bischof predstavila je TTF i kurikulum. O kurikulumu i instituciji Sveučilišta Sjever govorio je prof. Goran Kozina. Nakon toga su izlaganje pod nazivom: Mrežni pristup za poticanje kon-

kurentnosti poduzeća u industriji kože i obuće iznijele Prof. Sandra Renko (Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu) i dr.sc. Alica Grilec Kaurić (Tekstilno-tehnološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu). Prof. Dragana Grujić predstavila je program Tehnološkog fakulteta Republike Srpske,

O programu Erasmus+: Mogućnosti za strukovno obrazovanje i osposobljavanje, govorila je Snježana Štefok iz Agencije za mobilnost i programe EU. Darija Čukelj, Obrtničko učilište, Hrvatska obrtnička komora, govorila je o stručnoj praksi u EU kao prilici za razvoj.

Nakon izlaganja i rasprave donijeti su sljedeći zaključci:

Stanje u grani

Industrija kože i proizvoda od kože u posljednjih osam godina bilježi konstantan rast i pozitivne trendove u svim segmentima poslovanja.

Pozitivni trendovi ostvareni su uz pomoć stranih investicija i investicija domaćih poduzeća u tehnologiju i zgrade sa svrhom unapređivanja poslovanja i uvjeta rada.

Prema procjenama, do 2025. godine u Sektoru za industriju kože i proizvoda od kože, u Europskoj uniji otvoriti će se 1 mil. radnih mjesta, od kojih mnoga koja traže višu razinu znanja, stručnosti i obrazovanja, a dio tih radnih mjesta će biti i u Hrvatskoj, kroz najavljene strane investicije a isto tako i prirodnim slijedom procesa eksternalizacije.

U ovom sektoru postoji velika mogućnost zapošljavanja, što je sukladno obvezama koje je Hrvatska tijekom pristupnih pregovora preuzela u skladu s agendom 2020.

Interakcija i integracija znanosti i gospodarstva

Razvoj strukovnog obrazovanja i osposobljavanja prati europske smjernice razvoja. Republika Hrvatska onedavno ima Strategiju za

obrazovanje, znanost i tehnologiju u kojoj su potrebe strukovnog obrazovanja integrirane u poglavlju „Rani i predškolski, osnovnoškolski i srednjoškolski odgoj i obrazovanje“. Prethodno od 2005. do 2012. provedeno je niz EU projekata za metodologiju izrade kurikuluma na ishodima učenja u kojoj najvažniju ulogu imaju gospodarstvo i drugi dionici u cjelokupnom procesu.

Obrazovni sektor u zanimanjima Kože primjer je dobre prakse suradnje gospodarstva i škola u nizu projekata od izrade novog strukovnog kurikuluma, stručnog usavršavanja nastavnika, provedbe praktične nastave u proizvodnji, do sponzorstva na državnom natjecanju i niza drugih aktivnosti. Učenici se upisuju u školama u dva zanimanja: OBUČAR (Škola za modu i dizajn Zagreb i Gospodarsku školu, Čakovec) i GALANTERIST (Škola za modu i dizajna, Zagreb, Srednja strukovna škola, Varaždin i Obrtnička škola, Split). Ukupno je u sektoru od 1. do 3. razreda 143 učenika od 142 180 učenika u srednjim školama RH u školskoj godini 2014./2015. god. Nastavni planovi i programi u ova dva zanimanja nisu usklađeni sa suvremenim potrebama tržišta rada. Uz navedeno potrebno je razviti odgovarajući model vertikalne mobilnosti za trogodišnje strukovne programe u sektoru.

Kako u sektoru nema modernog četverogodišnjeg strukovnog programa sredstvima iz EU izrađen je novi strukovni kurikulum MODELAR OBUĆE I KOŽNE GALANTERIJE. U Radnoj skupini za izradu kurikuluma bili su predstavnici obrtništva i industrije iz Ivančice d.d., Galka d.o.o. i Jelena d.d. te obrazovanja. Ovaj strukovni kurikulum je kvalitetan primjer modernog modularnog strukovnog kurikuluma nastalog u suradnji s predstavnicima gospodarstva i identificiranjem potreba tržišta rada. U prilog tome ide či-

njenica rezultata eksperimentalne provedbe novog strukovnog kurikuluma MODNI TEHNIČAR. Povratne informacije o provedbi u školi od učenika, roditelja i škola, prema anketi Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih, 2014. god. ovaj kurikulum je na prvom mjestu po zadovoljstvu korisnika.

Na tragu pozitivnih povratnih informacija treba implementirati Modelara obuće i kožne galanterije za koji prošle godine nije bilo zainteresiranih učenika.

“Dani odjeće i kožne galanterije” su državno natjecanje koje se kontinuirano održava 10 godina u području prerade kože, a u tekstu 18. godina. Kreativnost i originalnost sadržane u natjecanju prepoznali su Francuzi odabirom natjecanja za predstavljanje aktivnosti Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta na RENDEZVOUS - Festivalu Francuske u Hrvatskoj, a informacije su dostupne na web stranici Ministarstva kulture.

U Galku d.o.o provedeno je natjecanje u disciplini “Kožni galanterist” gdje je 6 učenika izradilo ruksak u industrijskim uvjetima.

Tekstilno-tehnološki fakultet ima dva modula s dopusnicom iz područja obuće, a to su studij dizajna obuće i studij obuće tehnologije na studiju u Varaždinu.

Osnovni problem je nezainteresiranost učenika i studenata, odnosno, mali broj upisanih.

Zaključci i mjere za rješavanje problema:

Proglašavanje zanimanja deficitarnim zbog malog broja upisanih učenika kako bi se osiguralo stipendiranje gospodarstvenika, lokalne zajednice i obrazovanja pri ulaganju u materijalnu opremljenost radionica i specijaliziranih učionica.

U kurikulumima je potrebno povećanje broja sati praktične nastave, na razini srednjoškolskog obrazovanja, sa svrhom stjecanja znanja i vještina u radu te uvođenje modela učenja na radnome mjestu kako bi učenike približili poslu.

Nužno je uspostaviti optimalnu mrežu programa Kože u strukovnim školama temeljene na analizi i procjeni regionalnih razvojnih gospodarskih potreba te procjeni materijalnih i kadrovskih uvjeta u školi.

Postojeća dva trogodišnja programa: OBUĆAR I GALANTERIST potrebno je modernizirati u skladu s potrebama tržišta rada.

Potrebno je popularizirati novi strukovni kurikulum “Modelar obuće i kožne galanterije” kako bi se osigurao prelazak iz strukovnog obrazovanja u visoko obrazovanje i uklonile

prepreke mladim ljudima na tržištu rada

Popularizacija Tekstilno-tehnološkog fakulteta kroz stipendije i studentske kredite.

Aktivno uključivanje u programe mobilnosti učenika, studenata, nastavnika i gospodarstvenika

Stvaranje strateških partnerstava sa srodnim institucijama u Europi.

Aktivno uključivanje u rad Sektorskog vijeća tekstila i kože, aktivnostima oko provedbe Hrvatskog kvalifikacijskog okvira te Cjelovite kurikularne reforme

Apliciranje na sredstva Europskog socijalnog fonda (ESF-a) za Hrvatsku u razdoblju 2014.-2020 u aktivnostima: Ulaganje u obrazovanje, vještine i cijeloživotno učenje te Promicanje zapošljavanja i podrška mobilnosti radne snage.

Zaključke sastavili:

*dekanica Tekstilno-tehnološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
prof.dr.sc. Sandra Bischof,
viša stručna savjetnica za modu,
tekstil i kožu,
Agencija za strukovno obrazovanje
i obrazovanje odraslih
Danijela Pustahija Musulin,
predsjednik Udruženja kožarsko-prerađivačke industrije
Mario Lešina*